herpy

GEKKOER

Rough-throated leaf-tailed gecko

Saltuarius salebrosus

Saltuarius salebrosus er en stor, nataktiv bladhalegekko fra det mellemøstlige og sydlige Queensland i Australien. Den har en ru strube besat med knopper, hud, der ligner lavbevokset bark, og en bred, bladformet hale. Den tåler mere varme end slægtens andre arter, klarer sig godt i terrarier og er en rolig art for den øvede holder.

Familie: Carphodactylidae Tidligere navn: *Phyllurus salebrosus* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**14 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende og klippeboende**
Biotop	**Tørskov og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 40 × 80 cm** L × B × H til 3 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Temperatur, nat	**19-21 °C**
Luftfugtighed	**55-100 %**
UVB	**Ikke nødvendig**
Vinterhvile	**10-16 °C** 9-13 uger
Kost	**Insekter**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kønsmoden	**36-48 mdr.**
Kuldstørrelse	**2 æg**
Kuld pr. år	**2-3**
Inkubation	**95-105 dage** ved 26-28 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks III**
EU-bilag	**Bilag C**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Slægten Saltuarius står på CITES liste III (opført af Australien) og i bilag C i EU's forordning om handel med vilde dyr. Ved handel over grænser kræves dokumentation efter reglerne for liste III og bilag C. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav.

Om arten

Saltuarius salebrosus er en stor, fladtrykt gekko med trekantet hoved og lange, tynde lemmer. Kroppen bliver op til omkring 14 cm fra snude til kloak og hele dyret op til omkring 25 cm med hale. Da arten blev beskrevet, var den den største i slægten *Phyllurus*. Det mest kendetegnende træk er den ru strube: små knopper dækker hele hagen og ikke kun skælrækken under kæberne, og artsnavnet *salebrosus* betyder "ru" på latin. Hudens grå, brune og olivengrønne tegning ligner lavbevokset bark, så dyret er næsten usynligt, når det sidder stille på en klippe eller en stamme. Halen er bred og bladformet, og den originale hale har en lang, udtrukket spids. I modsætning til de fleste gekkoer har arten kløer på tæerne og ingen hæftelameller.

Arten blev beskrevet i 1975 som *Phyllurus salebrosus* og kom i 1993 over i den nye slægt *Saltuarius*. Slægtsnavnet kan oversættes som "skovens vogter". Halen bruges til at lagre fedt og kastes let. Den vokser ud igen, men den nye hale er bredere og fladere, har en kortere spids og er mindre fint tegnet.

S. salebrosus regnes for den mest hårdføre af slægtens arter i terrarier. Levetiden er ikke dokumenteret; tallet i boksen er lånt fra *Phyllurus platurus*.

Udbredelse og levested

Saltuarius salebrosus lever i det mellemøstlige og sydlige indre Queensland i Australien. Den er mest udbredt i bjergkæderne vest og sydvest for Rockhampton, bl.a. på Blackdown Tableland og i Dawes Range. Typelokaliteten er Monto. Fundene ligger mellem omkring 23,5 og 26,5 grader syd og mellem 148 og 152 grader øst, fra kystnære bjerge ind i landet.

Udbredelsen ligger sydligere og tørrere end hos *Saltuarius cornutus*, som lever i regnskovene i nordøst. Det passer med, at *S. salebrosus* tåler mere varme end de andre bladhalegekkoer.

> **Oprindelig udbredelse:** Australien.

LEVESTED

Saltuarius salebrosus er først og fremmest en klippeboer, der lever i huler og sprækker. Den findes i flere naturtyper, fra regnskov i kløfter til tørre, stenede kratområder, men foretrækker sandstensklipper og åben skov i de tørre egne af Queensland. Om dagen sidder den presset ind i en sprække eller mod bark, og om natten går den på jagt efter insekter og andre leddyr på klipper og stammer.

Hunnen lægger to æg ad gangen og graver dem ned i jorden under løvet.

Pasning

TERRARIET

To eller tre dyr kan holdes i et terrarie på 60 × 40 × 80 cm (længde × bredde × højde). Indret det med lodrette stykker stiv bark og nogle grene, så dyrene kan komme rundt i hele terrariet. Dyrene sidder altid på grene eller bark, så skjul på bunden er ikke nødvendige.

Som bund er omkring 1 cm fint sand eller en blanding af fint sand og kokosmuld nok. Terrariet skal have god ventilation, helst med åbninger både foroven og forneden, så luften bevæger sig. Hunner, der skal lægge, skal have en dyb æglægningsbund (se avl).

TEMPERATUR

Dagtemperaturen er 22-26 °C og natten 19-21 °C. Tallene er lånt fra *Phyllurus platurus*. *S. salebrosus* er til gengæld den mest varmetålende af slægtens arter og klarer enkelte varme dage i de høje 30'ere, hvis dyrene ikke står i direkte sol. Længere tids varme derover kan være dødelig.

Sprøjt terrariet på varme dage, så temperaturen falder en grad eller to, og placér det aldrig i direkte sol. En varmekilde er ikke nødvendig, men kan bruges, hvis den ikke bliver varmere end 32 °C. Den skal slukkes midt om sommeren og om natten i den kølige periode.

En kølig hvileperiode hører med til holdet (se avl).

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Sprøjt terrariet grundigt 2-3 gange om ugen. Luftfugtigheden stiger efter sprøjtningen mod 100 % og skal så falde til omkring 55-60 %, så bark og bund kan tørre op. I hvileperioden sprøjtes hver aften, så dyrene kan drikke dråberne. Bunden må ikke være konstant våd.

Fugtighedsfaldet er lånt fra *Phyllurus platurus*. For tør luft giver problemer med hudskifte.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

Arten er nataktiv og lever skjult om dagen, og UVB er ikke nødvendig. Giv terrariet en fast døgnrytme med svagt dagslys og mørke om natten. Brug ikke stærke spotlamper og ikke farvet natlys, og sørg for skyggefulde partier hele dagen.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Arten tager almindelige foderinsekter som fårekyllinger og kakerlakker. I avlssæsonen fodres tre gange om ugen, og om vinteren kun hver anden til tredje uge. Giv kun to til tre insekter pr. dyr ved hver fodring, og pudr dem jævnligt med kalk og multivitamin. Halen lagrer fedt og viser dyrets form. Fjern rester næste morgen.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Saltuarius salebrosus er en rolig og nataktiv art, som sidder stille på bark om dagen. Den stiller få krav, men skal ikke håndteres mere end højst nødvendigt, og aldrig i halen, som den smider.

To eller tre dyr kan dele terrarie, så længe der kun er én han. Hold øje med vægt og vækst, og skil dem, hvis et dyr bliver domineret.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannerne har en tydelig hemipenis-bule ved halens rod, som hunnerne mangler. Arten vokser langsomt og bliver kønsmoden efter 3-4 år.

PARRING

Avl udløses af en kølig hvileperiode. Dagtemperaturen sænkes 2-3 grader om dagen til 10-16 °C, og dyrene fodres ikke i perioden. Terrariet sprøjtes hver aften. Hvileperioden varer to til tre måneder, og temperaturen hæves derefter over en uge til normalen. Tag et dyr ud af perioden, hvis det taber mere end få gram. Tallene for hvileperioden er lånt fra *Phyllurus platurus*.

Parringer ses sjældent.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen begynder at lægge sent på sæsonen, tidligst midt i oktober. Hun lægger to æg ad gangen og 2-3 kuld pr. sæson. Hun skal have en dyb, konstant fugtig, men ikke våd bund, i en beholder uden låg, der aldrig må tørre ud. Hun begraver æggene omkring 6-8 cm nede og hæver som regel bunden over stedet, så det er let at finde.

INKUBATION

Fjern æggene fra reden, og inkuber dem ved 26-28 °C. Æggene klækker efter omkring 100 dage.

Underlaget kan være en blanding af perlit og vand i forholdet 1:1 efter vægt, som er lånt fra *Phyllurus platurus*. Temperaturens betydning for kønnet er ikke afklaret. Ungerne skifter hud næsten straks efter klækningen.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne kan opdrættes i små bokse på omkring 15 × 15 × 25 cm, indrettet som de voksnes. Sprøjt hver anden dag, og tilbyd det første foder omkring ti dage efter klækningen. Giv små insekter, pudret med kalk og multivitamin, og kun to til tre pr. dyr ad gangen. Ungerne vokser langsomt.

Sundhed og typiske fejl

Der findes ingen dokumenteret sygdomsoversigt for *Saltuarius salebrosus*. De vigtigste risici er:

- Længere tids varme i de høje 30'ere eller direkte sol, som kan være dødelig. Hold terrariet køligt og i skygge.
- For tør luft, som giver problemer med hudskifte.
- Konstant våd bund og stillestående luft, som giver mug og hudproblemer.
- Kalkmangel, hvis foderet ikke pudres.
- Vægttab i hvileperioden. Tag dyret ud af perioden, og byg det op igen.

Halen viser dyrets form. Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, ikke spiser eller ser slap ud.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.